

پایداری در معماری و شهرسازی

International Congress on Contemporary Sustainable Architecture and Urbanism

بازخوانی مفاهیم زیبایی شناسی معماری بومی روستایی

نازنین غلامی^{۱*}، حسین اردلانی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران
۲. عضو هیئت علمی گروه فلسفه هنر، دانشکده هنر و معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

چکیده

در مطالعه معماری ایرانی و استخراج مفاهیم، مبانی و ویژگی های آن، کاملاً روشن است که اساس و شالوده اصلی آن در فلسفه وجودی این سرزمین بوده است. تمام معماری های برجسته جهان رازی دارند که فقط با چشم دل می توان به آن راه یافت. هنر اسلامی، امری کاملاً اندیشه ای است و همواره رنگ و بوی الهی دارد. هنرمند با تجسم بخشیدن به یک ماده خام در واقع دست به خلق یک اثر هنری می زند و به آن روح می دهد. از هر بنای اسلامی، همواره شمیم معنویت به مشام می رسد. «ضرباهنگ»، «مقیاس»، «محرمیت»، «تعالی»، «یگانگی»، «کاربرد»، «وحدانیت»، «سلسله مراتب»، «درون گرایی»، «معنا»، «نقش»، «ابهام و پیچیدگی»، «پرهیز از اسراف و تبذیر» و... واژه هایی هستند که به تناوب در معماری اسلامی، دیده می شوند. در این جستار، ویژگی هایی از مفاهیم بنیادی معماری روستایی استخراج شده است که تقریباً خاص این مملکت است و بستر ارزش اصلی آن اسلام بوده است. این خصوصیات کالبدی و فضایی معماری در نقطه نقطه میهن عزیزمان، قابل مشاهده است. بدون شک، در شکل گیری معماری های روستایی ارزش های فناپذیر و جاودانی حضور دارند که از آنها می توان به عنوان فصل مشترک موجودیت انسان در زمین و جهان بینی او، نام برد. نتایج تحقیق حاکی از آن است که، ساکنان روستاها ساختارهای خود را نه در مقاومت با طبیعت، و نه در سپردن ناآگاهانه به دست آن، بلکه در هماهنگی با این نیروها می بینند تا انسان و طبیعت در ساخته او، متحد به نظر رسند.

واژه های کلیدی: معماری روستایی، معماری اسلامی، معماری ایرانی، زیبایی شناسی، بافت، فضا.